

II. TRIẾT HỌC MÁC - LÊNIN VÀ VAI TRÒ CỦA TRIẾT HỌC MÁC - LÊNIN TRONG ĐỜI SỐNG XÃ HỘI

1

- Sự ra đời và phát triển của triết học Mác - Lênin

2

- Đối tượng và chức năng của triết học Mác - Lênin

3

Vai trò của triết học Mác - Lênin trong đời sống xã hội và trong sự nghiệp đổi mới ở Việt Nam hiện nay

1. Sự ra đời và phát triển của triết học Mác – Lênin

a. Những điều kiện lịch sử của sự ra đời triết học Mác

b. Ba thời kỳ chủ yếu trong hình thành và phát triển của Triết học Mác (Giai đoạn Mác và Ăngghen)

c. Thực chất và ý nghĩa cuộc cách mạng trong triết học do C.Mác và Ph.Ăngghen thực hiện

d. Giai đoạn Lênin trong sự phát triển Triết học Mác

Điều kiện kinh tế xã hội

Sự củng cố
và phát triển
của PTSX TBCN
trong điều kiện
CM CN

Sự xuất hiện
Của GCVS trên
vũ đài lịch sử
- nhân tố CT-XH
quan trọng

Thực tiễn CM
Của GCVS
- cơ sở chủ yếu
Và trực tiếp

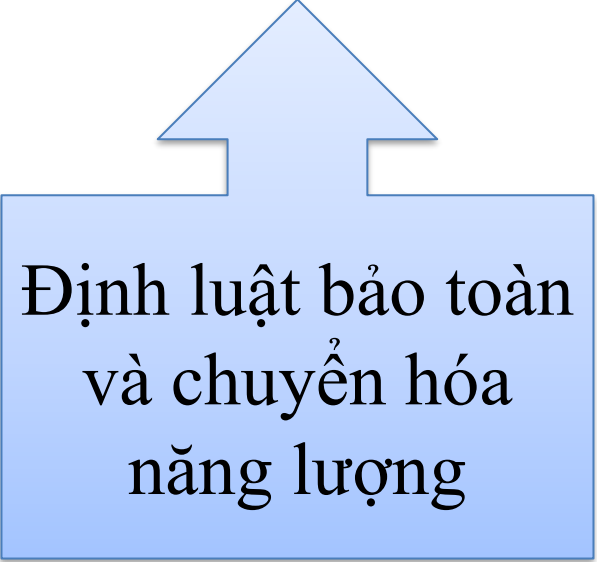
Nguồn gốc lý luận

**KẾ THỪA TOÀN BỘ GIÁ TRỊ TƯ TƯỞNG NHÂN LOẠI
TRỰC TIẾP NHẤT LÀ TỪ TRIẾT HỌC cổ điển Đức, KTCT học Anh và CNXH không tưởng Pháp**

* Tiền đề khoa học tự nhiên

• *Sự phát triển của KHTN cuối TK 18 - đầu TK 19, đặc biệt là 3 phát minh:*

Định luật bảo toàn
và chuyển hóa
năng lượng

Học thuyết tiến
hóa của Đac-Uyn

Học thuyết tế bào

Nhân tố chủ quan trong sự ra đời triết học Mác

*Xuất thân từ tầng lớp
trên nhưng C.Mác và
Ph.Ăngghen đều tích
cực tham gia hoạt động
thực tiễn*

*Nhân tố chủ
quan trong sự
hình thành
triết học Mác*

*Hiểu sâu sắc cuộc sống
khó khổ của GCCN
trong nền SX TBCN nên
đã đứng trên lợi ích của
GCCN*

**Xây dựng hệ thống lý luận để
cung cấp cho GCCN một công cụ
sắc bén để nhận thức và cải tạo
thế giới.**

b. Ba thời kỳ chủ yếu trong sự hình thành và phát triển của Triết học Mác

1841 - 1844

- Thời kỳ hình thành tư tưởng triết học với bước chuyển từ chủ nghĩa duy tâm và dân chủ cách mạng sang chủ nghĩa duy vật và lập trường giai cấp vô sản

1844-1848

- Thời kỳ đề xuất những nguyên lý triết học duy vật biện chứng và duy vật lịch sử

1848 - 1895

- Thời kỳ C.Mác và Ph.Ăngghen bổ sung và phát triển toàn diện lí luận triết học

c. Thực chất và ý nghĩa cuộc cách mạng trong triết học do C.Mác và Ph.Ăngghen thực hiện

- C.Mác và Ph.Ăngghen đã khắc phục tính chất trực quan, siêu hình của chủ nghĩa duy vật cũ và khắc phục tính chất duy tâm, thần bí của phép biện chứng duy tâm, Đức sáng tạo ra một chủ nghĩa duy vật triết học hoàn bị là chủ nghĩa duy vật biện chứng.
- C.Mác và Ph. Ăngghen đã vận dụng và mở rộng quan điểm duy vật biện chứng vào nghiên cứu lịch sử xã hội, sáng tạo ra chủ nghĩa duy vật lịch sử - nội dung chủ yếu của bước ngoặt cách mạng trong triết học.
- C.Mác và Ph. Ăngghen đã sáng tạo ra một triết học chân chính khoa học, với những đặc tính mới của triết học duy vật biện chứng.

d. Giai đoạn Lênin trong sự phát triển Triết học Mác
Hoàn cảnh lịch sử V.I.Lênin phát triển Triết học Mác

- Cuối XIX, đầu XX: CNTB phát triển cao sinh ra CNĐQ, xuất hiện những mâu thuẫn mới đặc biệt GCTS >< GCVS
- Trung tâm cách mạng thế giới chuyển sang nước Nga và xuất hiện phong trào giải phóng dân tộc tại các nước thuộc địa cần hệ thống lý luận mới soi đường
- Những phát minh mới trong KHTN (vật lý học) dẫn đến sự khủng hoảng về TGQ... CNĐT lợi dụng những phát minh này gây ảnh hưởng trực tiếp đến nhận thức và hoạt động CM, nở rộ các loại CNĐT khoa học tự nhiên

➤ Các nhà tư tưởng tư sản tấn công những nguyên tắc

V.I.Lênin trở thành người kế tục trung thành và phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác và triết học Mác trong thời đại mới - thời đại đế quốc chủ nghĩa và cách mạng xã hội chủ nghĩa.

- ✓ Thời kỳ 1893 - 1907, V.I.Lênin bảo vệ và phát triển triết học Mác và chuẩn bị thành lập đảng mácxít ở Nga hướng tới cuộc cách mạng dân chủ tư sản lần thứ nhất.
- ✓ 1907 - 1917 thời kỳ V.I.Lênin phát triển toàn diện triết học Mác và lãnh đạo phong trào công nhân Nga, chuẩn bị và thực hiện cuộc cách mạng xã hội chủ nghĩa đầu tiên trên thế giới.
- ✓ Từ 1917 - 1924 là thời kỳ Lênin tổng kết kinh nghiệm thực tiễn cách mạng, bổ sung, hoàn thiện triết học Mác, gắn liền với việc nghiên cứu các vấn đề xây dựng chủ nghĩa xã hội.
- ✓ Thời kỳ từ 1924 đến nay, triết học Mác - Lênin tiếp tục được các Đảng Cộng sản và công nhân bổ sung, phát triển

2. Đối tượng và chức năng của triết học Mác - Lênin

a. Khái niệm triết học Mác – Lênin

b. Đối tượng của triết học Mác - Lênin

c. Chức năng của triết học Mác - Lênin

a. Khái niệm triết học Mác - Lênin

Triết học Mác - Lênin là hệ thống quan điểm duy vật biện chứng về tự nhiên, xã hội và tư duy, là thế giới quan và phương pháp luận khoa học, cách mạng giúp giai cấp công nhân, nhân dân lao động và các lực lượng xã hội tiên bộ nhận thức đúng đắn và cải tạo hiệu quả thế giới.

TRIẾT HỌC MÁC-LÊNIN

a. Khái niệm triết học Mác - Lênin

Triết học Mác - Lênin là triết học duy vật biện chứng cả về tự nhiên và xã hội

Triết học Mác - Lênin trở thành thế giới quan, phương pháp luận khoa học của giai cấp công nhân và các lực lượng tiến bộ trên thế giới

Ngày nay, triết học Mác - Lênin đang đứng ở đỉnh cao của tư duy triết học nhân loại, là hình thức phát triển cao nhất trong số các hình thức triết học từng có lịch sử

TRIẾT HỌC MÁC-LÊNIN

b. Đối tượng của triết học Mác - Lênin

Triết học Mác - Lênin giải quyết mối quan hệ giữa vật chất và ý thức trên lập trường duy vật biện chứng và nghiên cứu những quy luật vận động, phát triển chung nhất của tự nhiên, xã hội và tư duy.

Triết học Mác - Lênin phân biệt rõ ràng đối tượng của triết học và đối tượng của các khoa học cụ thể

Triết học Mác - Lênin có mối quan hệ gắn bó chặt chẽ với các khoa học cụ thể

c. Chức năng của triết học Mác - Lênin

Chức năng thế giới quan

Giúp con người nhận thức đúng đắn thế giới và bản thân để từ đó nhận thức đúng bản chất của tự nhiên và xã hội giúp con người hình thành quan điểm khoa học, xác định thái độ và cách thức hoạt động của bản thân.

Thế giới quan duy vật biện chứng nâng cao vai trò tích cực, sáng tạo của con người

Thế giới quan DVBC có vai trò là cơ sở khoa học để đấu tranh với các loại thế giới quan duy tâm, tôn giáo, phản khoa học.

3. Vai trò của triết học Mác - Lênin trong đời sống xã hội và trong sự nghiệp đổi mới ở Việt Nam hiện nay (**GT chuyên không có tiết này, do đã có hẳn chương 4**)

Triết học Mác - Lênin là thế giới quan, phương pháp luận khoa học và cách mạng cho con người trong nhận thức và thực tiễn

Triết học Mác - Lênin là cơ sở thế giới quan và phương pháp luận khoa học và cách mạng để phân tích xu hướng phát triển của xã hội trong điều kiện cuộc cách mạng khoa học và công nghệ hiện đại phát triển mạnh mẽ.

Triết học Mác - Lênin là cơ sở lý luận khoa học của công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội trên thế giới và sự nghiệp đổi mới theo định hướng xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam.

Kết thúc chương 1!

Xin cảm ơn!